

Indieningsvereisten aanvraag vergunning Wet natuurbescherming (Natura 2000-gebieden) onderdeel stikstof

JULI 2021

Inleiding

Voor de beoordeling van vergunningaanvragen Wet natuurbescherming (Wnb) is het van groot belang dat ingediende aanvragen volledig en ontvankelijk zijn. Als dat niet het geval is, zorgt dat voor onnodige vertraging in het proces van vergunningverlening. Op basis van een niet-ontvankelijke aanvraag op het aspect stikstof kan bijvoorbeeld ook geen depositieruimte worden toegedeeld in het stikstofregistratiesysteem (SSRS). Om initiatiefnemers te helpen bij het doen van een volledige en ontvankelijke aanvraag, wordt in dit document omschreven waar een aanvraag ten minste aan moet voldoen.

Recente wijzigingen Wnb en vrijstellingen vergunningplicht

Intern salderen

Op 20 januari 2021 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State in de zaak 201907146/1/R2 (Logtsebaan) uitspraak¹ gedaan. Hiermee is vast komen te staan dat er vanaf de wetswijziging van 1 januari 2020 voor intern salderen geen vergunningplicht op grond van de Wet natuurbescherming meer geldt. Dit geldt *uitsluitend* voor situaties waarbij er *geen* toename van stikstofdepositie plaatsvindt ten opzichte van de referentiesituatie en er geen andere effecten op Natura 2000-gebieden zijn als gevolg van het project.

Voor dergelijke situaties waarin alleen intern wordt gesaldeerd geldt vanaf heden geen vergunningplicht. Dit houdt in dat wij als bevoegd gezag geen vergunning op grond van artikel 2.7 van de Wnb kunnen verlenen. De nadere regels die in de beleidsregels waren gesteld omtrent intern salderen zijn per 20 maart 2021 vervallen. De eisen op grond van jurisprudentie ten aanzien van de referentiesituatie zijn onverminderd van toepassing.

Let op:

Voor eventuele overige effecten binnen de realisatiefase en de gebruiksfase kan nog wel een Wnb-vergunningplicht gelden. Ook voor andere onderdelen van de Wet natuurbescherming (zoals soorten) kan een meldings-/ontheffingsplicht aan de orde zijn. Hiervoor blijft het beoordelingskader ongewijzigd.

Activiteiten bouwsector realisatiefase

Op 1 juli 2021 is de wet tot wijziging van de Wet natuurbescherming en de Omgevingswet ([stikstofreductie en natuurverbetering](#)) in werking getreden. Met deze wet worden, conform het nieuwe artikel 2.9a van de Wet natuurbescherming (Wnb), de gevolgen van de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden van bepaalde activiteiten van de bouwsector buiten beschouwing gelaten voor de Wnb-vergunningplicht. Specifiek worden, conform artikel 2.5 van het Besluit natuurbescherming, de volgende activiteiten vrijgesteld van een vergunningplicht:

- o het verrichten van een bouwactiviteit of een sloopactiviteit die het feitelijk verrichten van bouw- of sloopwerkzaamheden aan een bouwwerk betreft, met inbegrip van de daarmee samenhangende vervoersbewegingen;
- o het aanleggen, veranderen of verwijderen van een werk, met inbegrip van de daarmee samenhangende vervoersbewegingen.

¹ Uitspraak 201907146/1/R2 Raad van State: <https://www.raadvanstate.nl/@124083/201907146-1-r2/>

Hiermee hoeft de realisatiefase van projecten niet meer beschouwd te worden in het stikstofdepositie-onderzoek. Voor bouwactiviteiten is geen AERIUS-berekening meer nodig en is een vergunningplicht op grond van de Wet natuurbescherming niet aan de orde. Dit houdt in dat wij voor dergelijke situaties als bevoegd gezag geen vergunning op grond van artikel 2.7 van de Wnb kunnen verlenen.

Let op:

Voor eventuele overige effecten binnen de realisatiefase evenals stikstofeffecten en/of overige effecten in de gebruiksfase kan nog wel een Wnb-vergunningplicht gelden. Ook voor andere onderdelen van de Wet natuurbescherming (zoals soorten) kan een meldings-/onthefpingsplicht aan de orde zijn. Hiervoor blijft het beoordelingskader ongewijzigd.

Voor meer achtergrond en algemene informatie omtrent bovenstaande wetswijzigingen verwijzen wij u graag naar de website van BIJ12.

Mogelijkheden voor vergunningverlening

Met het oog op de overbelasting met stikstof van Zuid-Hollandse Natura 2000-gebieden, wordt een depositie > 0,00 mol/ha/jr gelijkgesteld aan een mogelijk significant negatief effect. Een stikstofdepositie > 0,00 mol/ha/jr, na intern salderen, is daarmee vergunningplichtig. Om een vergunning te kunnen afgegeven zijn er de volgende opties:

1. Gebruik maken van een in het verleden uitgevoerde passende beoordeling.
2. Een passende beoordeling waaruit blijkt dat door de toename in depositie de natuurlijke kenmerken van de gebieden niet worden aangetast. Een ecologische toets kan onderdeel zijn van de passende beoordeling. Tevens kunnen mitigerende maatregelen in de passende beoordeling worden opgenomen. Mitigerende maatregelen zijn extra maatregelen om het negatieve effect van het project op het in geding zijnde Natura 2000-gebied geheel of gedeeltelijk te voorkomen, zoals:
 - a. Intern, extern salderen of verleasen; emissierechten van toepassing op het in geding zijnde Natura 2000-gebied waarmee het negatief effect van de activiteit gesaldeerd worden.² Zie handreiking intern en extern salderen van BIJ12 voor meer informatie.³
 - b. Een beroep doen op depositieruimte in het stikstofregistratiesysteem (SSRS).
3. Een passende beoordeling waarin de ADC-toets succesvol wordt doorlopen en waarin maatregelen worden getroffen om het negatieve effect van de activiteit te compenseren.

De keuze voor (één van deze) opties bepaalt tevens welke informatie onderdeel uitmaakt van de vergunningaanvraag.

Indieningsvereisten

Voor een ontvankelijke vergunningaanvraag is een aantal bijlagen verplicht. Deze worden navolgend (niet limitatief) toegelicht.

De volgende stukken zijn altijd noodzakelijk voor een ontvankelijke vergunningsaanvraag:

1. Onderbouwend rapport met:
 - a. een concrete beschrijving van (alle fasen van) het project;
 - b. een situatieschets van het projectgebied;
 - c. een onderbouwing van alle stikstofbronnen die in de AERIUS-berekeningen⁴ zijn opgenomen en herkomst van kengetallen;

² <https://www.zuid-holland.nl/overons/bestuur-zh/gedeputeerde-staten/besluiten/2019/december/10-december/vaststellen-beleidsregel-intern-extern-salderen/>

Laatste wijziging van 16 juni 2020: <https://www.zuid-holland.nl/overons/bestuur-zh/gedeputeerde-staten/besluiten/2020/juni/16-juni/stikstof-wijziging-beleidsregel-intern-extern/>

³ <https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/2021/03/Handreiking-intern-extern-salderen-en-verleasen-BIJ12-4-maart-2021.pdf>

⁴ AERIUS calculator: <https://calculator.aerius.nl/calculator/>

- d. verschilberekeningen tussen referentiesituatie en beoogde situatie;
 - e. een toelichting op uitkomsten stikstofberekeningen, een afweging of een vergunning aan de orde is en welke mogelijkheid tot vergunningverlening wordt gevolgd;
 - f. bewijsmiddelen nader toegelicht en onderbouwd;
 - g. een toelichting van andere storende factoren naast vermessing en verzuring door stikstofdepositie⁵ indien activiteiten in de nabijheid van een Natura 2000-gebied plaatsvinden. Ook wanneer er voor stikstofdepositie geen vergunningplicht geldt.
2. Separate AERIUS-berekening in pdf-formaat van de toekomstige gebruiksfase⁶ (ook wel exploitatiefase genoemd) (zie voor indicatie van relevante bronnen tabel 1).

Indien van toepassing zijn de volgende stukken tevens noodzakelijk:

1. Indien er sprake is van een bestaande situatie: een separate AERIUS-berekening in pdf-formaat van de referentiesituatie.
Onder de referentiesituatie wordt verstaan: de situatie die kan worden ontleend aan een eerder verleende natuurtoestemming of (als deze er niet is) de anderszins (milieu)vergunde / legale situatie op de Europese referentiedatum⁷. Als de (milieu)vergunde situatie nadien is vervallen of ingetrokken dan geldt de laagst toegestane emissie. (zie voor indicatie van relevante bronnen tabel)
2. Bij een passende beoordeling waarin gebruik wordt gemaakt van intern salderen, extern salderen en verleasen:
 - a. uitleg/onderbouwing/bewijslast ten aanzien van de [referentiesituatie](#), zoals verleende vergunningen (bijvoorbeeld: hinderwet-, milieu- en NBwet-vergunning) of meldingen (bijvoorbeeld: Activiteitenbesluit);
 - b. Uitleg/onderbouwing/bewijslast hoe voldaan wordt aan de eisen van de Beleidsregels intern- en extern salderen Zuid-Holland en concreet:
 - i. Toelichting van de activiteiten die ten behoeve van de externe saldering worden ingetrokken (rechten voorafgaand aan afroaming);
 - ii. Privaatrechtelijke overeenkomst tussen de saldogever en saldo-ontvanger ten aanzien van de overdracht van rechten;
 - iii. AERIUS-berekening waarin in de referentiesituatie 30% van de rechten van de saldogever zijn afgeroomd;
 - iv. Bewijsstukken van de vergunde (referentie-)situatie van de saldogevende partij;
 - v. Bewijsstukken waaruit blijkt dat de saldogevende activiteit onafgebroken aanwezig is geweest, of zonder nieuwe toestemming in gebruik genomen kan worden;
 - vi. Bewijsstukken waaruit blijkt dat het aannemelijk is dat de ruimte van de saldogevende partij wordt ingetrokken, zoals een intrekingsbesluit, overeenkomst, oid.;
 - vii. Onderbouwing van de feitelijk gerealiseerde capaciteit van de saldogever en voor zover delen niet feitelijk gerealiseerd zijn: een kopie van een verzoek van saldogever tot intrekken van dit deel van zijn vergunde situatie;
 - viii. Toelichting bij verklaringen ten aanzien van de verboden tot dubbel gebruik rechten (PAS stoppersruimte, warme saneringen, subsidies, HR artikel 6 lid 2, geen eerdere inzet ten behoeve van extern salderen en verleasen).
 - ix. Voor zover de saldogevende partij een veehouderij betreft:

⁵ Effectenindicator: <https://www.synbiosys.alterra.nl/bij12/effectenindicatorappl.aspx?subj=effectenmatrix&tab=1>

⁶ Houdt er rekening mee dat het uitvoerbestand van de AERIUS-berekening niet altijd een volledige weergave is van de habitattypen waarop depositie plaatsvindt. Wanneer er op meer dan 10 Natura 2000-gebieden depositie plaatsvindt, dan worden de habitattypen alleen van de 10 gebieden met het hoogste resultaat weergegeven. Ook wanneer er geen waarde in de kolom 'bijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen' wordt weergegeven is er sprake van depositie op (bijna) overbelaste hexagonen, als dit niet het geval is wordt dit aangegeven door middel van een koppelstreepje (-) in deze kolom.

⁷ Zie voor Europese referentiedata: <https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/2020/02/Overzicht-referentiedata-HR-en-VR.pdf>

- x. bewijsstukken dat de saldogever op 4 oktober 2019 over dier- en fosfaatrechten beschikte om de saldogevende activiteit te kunnen uitvoeren;
 - xi. Toelichting hoe de referentiesituatie (waarmee gesaldeerd wordt) voldoet aan het Besluit emissiearme huisvesting.
3. In geval mogelijke significante effecten kunnen worden uitgesloten op basis van ecologische kenmerken van het Natura 2000-gebied dient in een ecologische toets dieper in te worden gegaan op de stikstofdepositie op overbelaste hexagonen en de effecten van de toename van de stikstofdepositie.
 4. In geval van gebruik van het SSRS:
 - c. uitleg/onderbouwing/bewijslast ten aanzien van woningbouwproject (en onlosmakelijk met de woningbouw samenhangende activiteiten) en gasloos bouwen;
 - d. een AERIUS-berekening van de gebruiksfase met rekenjaar 2030;
 5. Indien een plan of project, ondanks de negatieve conclusies van de beoordeling van de gevolgen voor het gebied, bij ontstentenis van alternatieve oplossingen, om dwingende redenen van groot openbaar belang, toch moet worden gerealiseerd: een ADC-toets (Alternatieven, Dwingende reden van groot openbaar belang en Compensatie) Deze projecten zijn dermate complex dat daarvoor geen specifieke indieningsvereisten benoemd kunnen worden. Bij toepassing van dit instrument is vooroverleg altijd noodzakelijk.

Het kan ook zijn dat er meerdere opties tegelijk worden gebruikt, dus bijvoorbeeld deels intern salderen en daarnaast een ecologische beoordeling. Dan dienen dus ook alle stukken voor alle opties te worden aangeleverd.

Tabel 1: Bronnenlijst (niet limitatief) van de gebruiksfase en/of referentiesituatie

Algemeen	<ul style="list-style-type: none">- Stookinstallaties, CV, WKK, WKO- Afzuigpunten (bv. in parkeergarages, kassen, bedrijfsgebouwen)
Alle verkeer van en naar de inrichting voor zover niet vallend onder heersende verkeersbeeld (tot provinciale N-wegen)	<ul style="list-style-type: none">- Personenvervoer- Bestelbussen (o.a. bezorgdiensten, extern vervoer van grondstoffen, producten, dieren, voer, mest, overige materialen)- Vrachtverkeer (o.a. bezorging of onderhoudswerkzaamheden, extern vervoer van grondstoffen, producten, dieren, voer, mest, overige materialen)
Aanvullend voor bedrijven en agrariërs	<ul style="list-style-type: none">- Intern transport en/of bewerking van grondstoffen, producten, dieren, voer, mest, overige materialen met bijvoorbeeld tractoren en shovels.- Dieren aantallen en stalsystemen (RAV-code)